

ירושלים יום-יום

זמן הדלקת הנרות

ערב-שבת	שעון-שמש	מוצאי-שבת
6-15	שעון-דאר	7-24
6-		7-9

במדרשה הירושלמית

אמש הגנה המדרשה הירושלמית בעצמו את הגינת המהזור השלישי הנשף היה משפתתי וצנוע ישבו השתתפו חוץ ממנהלי ומורי בית"ס גם ה"ה ילוי, ד"ר מוהליבר, ארנון, חברי הועד המפקח ה"ה ז' ויצמן, חיים סולובמן והשמשוני. כוחד ההורים היו משפחות אחדות: בוכשטיב, קרניאל, ירושלמי, פולומון, לוינוב ויעוד וגם תלמידי המחזק הקודם והמחלקה השביעית.

אולם המדרשה היה מואר ומקושט יפה יפה. השולחנות היו ערוכים בטוב טעם — מעשה ידי התלמידות הבונרות להתפאר — ומלאים מגדנות פרות ומשקאות.

המנהל מר קלורי פתח את הנשף בפאום קצר ויפה. אחריו נאם המנהל הקודם מר שילר. נאום ארוך ומלא ענין. הוא התאונן שילדי א"י שיש להם אמנם גב ישר וקומה זקופה, אינם די אידאליים. ה' קנק דבר בשם המורים ואמר כי האידואל והספר אינם מספיקים לאדם במלחמת הקיום והחיים. ה' ז' ויצמן הגיד דברים אחרים בשם הועד המפקח ועורר את הנומרים להיות קשורים גם לחבא אל המוסד. מר קרניאל דבר בשם ההורים והביע את תודתו להנהלה ולמורים על כל אשר עשו לתגוד בניהם ובנותיהם. גם מר סילמן דבר על תעוהת הספר בה"א הידיעה ומצא פשרה בין המתוכחים: טוב אידואל עם החיים! ופרשת הנאומים נמשכה: מר ילוי בשם המדרש העברי הבלתי את ערך ב"י תהספרי מר יעקבי זמר סימן סיימו את שורת הנאומים.

ואחרון אחרון הביב: התלמיד יעקב סלומון ענה לכל הנאומים בקצרה ובדברים של טעם הראויים לבוגר.

ולסוף הלוקת התעודות: המנהל הקדים בנאום קצר ובדבריימוסר ואחר הלך את הנירות בלחיצת-היד. התלמידים והתלמידות קבלו בדפיקות-הלב מי בשמחה ומי בתוגה את רשימת הציונים. וקערות הפרות והממתקים עלו כפעם בפעם על השלחן. הבקבוקים אף הם הורקו והצעירים יצאו במחולות עד אחר חצות.

ואלה שמות תריסר הנומרים:

יעקב סולומון, עליזה קרניאל, בוכשטיב, אביזנה, זוטא ציונה, יעקב ירושלמי, בתישן, יעקבי, לוינובון משה, מאיר ברזל, מצפון

דוד רפאל ושפירא.

ד"ר דוד אלישר

היום הגיע לעירנו הרופא המומחה ד"ר דוד אלישר, בנו של הרב"ג חיים אלישר כדי לבקר את הארץ ולבלות בה בחוגי משפחתו כחדש ימים, אחרי הפרדון ממנה זה יותר מעשר שנים.

בבית הספרים הלאומי

האגודה, פרו-ביבליותיקה יודאיקה, שנוסדה לפני ירחי-מספר כפרג, נשטמר-תה היחידה היא אסף ספרים וקנייתם בשביל א"י, שלחה לבית-הספרים את מתנתם הראשונה: אסף שלם של "Aus Natur n. Geisteswelt" המכיל יותר מ-500 כרכים, הספרים הללו מוצגים כעת בתערוכה התמידית של בית-הספרים.

הוצאת "יודישער פארלאג" שלחה גם היא לבית הספרים הלאומי את כל ספריה.

בהתאחדות נשים עבריות

עפ"י יזמתה של התאחדות נשים עבריות לשווי זכויות בא"י, סניף ירושלם, ירצה הד"ר ז' בלובצטוין במוצ"ש כ"ב אב, בבית-הספר למל, על הנושא: "עמדת האשה בארצות המערב".

התחלה בשעה 8 בערב.

בהסתדרות "חלוצי המזרח"

ביום השבת כ"ב מנחם-אב פ"ג בשעה עשר וחצי לפני הצהרים בוויק, ירצה הד"ר צ' אליהו כהן לפני החברים והקהל באולם ועד העיר ליהודי ירושלם (רחוב החבשים) על הנושא: "תורת ה' ה' א' נ' ש' מ' י' ו' ת'".

תערוכת מר אנדתי

התערוכה של ציורי-משי מאת מר ב' אנדתי תהיה פתוחה לקהל ביום השבת וכיום הראשון בבית-אמנו של הפסל מלניקוב אצל שער שכס. בתערוכה זו יוצגו גם כל הדברים שנמכרו כבר.

אספה פומבית

מחר בשעה שתיים אחת-צ' תהיה מטעם ועדת הבחירות שע"י ועד העיר אספה פומבית בענין הבחירות לוועד העיר. המרצה ה' ש' שילר. ינאמו גם כ"ב ההסתדרות והזרמים שהגישו רשימות מועמדים לבחירות.

באגדת "בני יהודה"

הטיול שנערך בערב-שבת שעבר ל"הר-הצופים" ע"י אגדת "בני-יהודה" ושבן השתתפו מספר גדול של חברים ובלתי חברים עבר בהצלחה רבה והשאיר אחריו רשם עמוק בלב המשתתפים.

בערב-שבת זה כ"א באב יסדר מ"זל שני לבוני-בית החברים, חברות ומוזמנים הרוצים להשתתף עליהם להמצא בשעה 9 בדיוק בחצר בית"ס למל.

על זאת : הנה אהבת ציון הכתה שרש בארץ, גם מכתביעתי ציוני יוצא פה."

זכרתי כי באנגליה גסו ליסר מכ"ע ציוני ולא יכלו : ואתן לו צדק.

והרב הוסיף לדבר : "וגם הנה בית המדרש לרבנים. מרומת ששם נוסד בתחלה העתיקו את הבית הנה וגם חדש חדשו אותו בכל ; והתלמידים המבקרים בו אף כי מעטים הם, שוקדים ושומרים על משמרתם בלא לב ולב ויש תקוה לאחריתם. גם מכתב עתי (בלשון המדינה) מוציא בית המדרש לרבנים, "הצופה לישראל", וגם יש לנו אגודה לדברי ימי ישראל ולספרות ישראל.

ואם על פי מצב רבים מאחינו, אשר עשו והצליחו ויצונו להם יד בארץ הזאת, תוציא משפט על היהדות, אז תראה גם אתה כי כי אין לדבר על ירידה וכשלון; הן היום מאתנו רבים מאד מערך מספרם בארץ הזאת, נתנו חלקם גם לדברי המדינות גם לחכמות ולמדעים. השמות אוטולנגו ולוצטו אל נבון

לא זתי לך, ואין כמעט מכללה איטלקית, אשר לא יהיו בה מורים יהודים."

הדלת נפתחה ואיש צעיר, אשר מראה פניו שחרחר, בא הביתה. הצעיר הפיק רצון מרואיו. בענוה ובשפלות רוח עמד על עמדו ויירא מגשת. עד אשר קרא לו הרב ויאמר אליו : שבה ; וישב.

והרב פנה אליו ויאמר : "זה פלשי הלא שמעת על המסע אשר נסע ד"ר פיטלבוין לכוש, לראות את שלום היהודים וישיבי הארץ ולחשת את מצבם. היהודים האלה נקראים פלשים, לאמר : אנשים אשר באו מן החוץ לגור בארץ. על פי הגדה אחת, הם יצאצאי שלמה המלך ומלכת שבא. ד"ר פיטלבוויטש הביא אתו שנים מצעיריהם, למען ילמדו פה את חכמת ישראל והיו אחרי כן למורים בארצם. הצעיר שתה בפניו ; וזה — הגדולי, והוא יושב נפרד מן התלמידים האחרים בבית מדרש הרבנים ולומד. הלא תדע, כי גם לפני

ארבעים שנה בקר יוסף הלוי את הפלשים, אך כל הימינו הרבים ההם לא נעשה עמחם דבר. ועד כה ועד כה הטו אנשי המשלחת אלפים מהם אל הרת הנוצרית. כפורי-בדים שונים ספרו להם למען תפיש אותם בלבם, ובתוכם גם זאת, כי אין עוד מבלעדיהם יהודים בכל הארץ. אך כמעשה האנוסים אשר היו ומספר וכמעשה היהודים בכל מקום, כן עושים גם הנדרחים האלה : מתת-נים המה כמעט תמיד אך איש באחיו. נפלא הדבר, איך דבוי היהודים נשנים בכל עת ! ושתה הן נחוי מאד להציל את שארית הפלשים, אשר 'א יאכרו בגוים. וככן יסדרו ועד, אשר יאסף ערך כסף, בו ניסר בית ספר בארטריה, למען שום ידים לאחינו בני עמני אשר בכוש, ללמד את תורת הדת, אשר עודם דבקים בה מאד, אף כי שכח שכחו רבים מחקיה וממוצותיו.

פניתי אל הפלשי הצעיר ואשאלהו לארצו, למולדתו לבית אביו. וללמודיו, אשר

הוא לומד פה. ויענני עברית בחודת-לב ויהי כאיש אשר עודנו לא הסכין עמו האנשים החדשים אשר בא אליהם. וכאיש אשר טרם ישכח את ימי נעוריו אשר בלה באפריקה בשלות השקט, והוא נכסף מאד לבית אביו, אך את מוריו אהב ולבו רהש טוב להם, אשר גמלו ועליו. ונפשו אותה מאד לקנות לו דעת מעט מתורת ישראל בטרם ישוב אל ארץ מולדתו, למען יוכל להיות למורה ולמנהל לאחרים בדרך החיים, אשר ילכו בה.

לבו לא נשא אותו לצאת ולכא באנשים, לא מאהבתו לשכון בודד, כי אם מפני ענותו ושפלות רוחו. ובכל זאת נקל היה לאיש הבא עמו בדברים, ואף גם בשיחה קלה, להכיר את נפשו העדינה, אשר לא נעכרה ולא נטמאה בחטאת בני האדם, בהן יכשלו כותים מהלך. ומה נפלאו דברי ימי הכת הזאת בלה ! הן זה מאות שנים נפרדים הם בלה משאר עם ישראל ורבו עליהם המסוגת ורבת המשטמה ורבת צדרום צוררים מסביבם כל

הימים הרבים ההם, ובכל זאת נשאו וסבלו ויאמצו את לבבם ויחזיקו וברת אבותיהם באמונה ובתם עד היום הזה.

אחד המורים בבית מדרש הרבנים, איש גדול ובחכמה, אשר כמהו כרב העדה, מולדתו מגליציה, ספר לי דבר, אשר בו יגלה ויראה הגאון הפנימי אשר לפלשי הזה. גברתי אהת קראה לו ולאחד מרעיו אל ביתה לארחת הערב. ובטרם יבא הביתה וישמע והנה האשה אמרת אל חעהו : "ההבאת אתך את הכושי?" ויפן וישב על עקבו ולא אבה עוד לסור אל ביתה ולאכול בלחמה. ואך אחרי אשר הרבתה האשה לבקש ולהצטדק, הצליחו להשיבו.

החכם הזה גלוח עלי במהלכי אשר הלכתי במסכיו בית הכנסת. מדי לכתנו שאלתי אותו הרבים בפלורנצה היהודים המתחננים בעם הארץ.

ויען ויאמר : "יש אשר יהיה כדבר הזה, אך לא לרב. ואני אוכל לספר לך על

שני מקרים כאלה, אשר דברי הפץ הם לשומעיהם. בו אחי רבי השק בבת אחי כהן קתולי ותהי לו לאשה בבית הכנסת כחת משה וישראל. הבחן קצה ורגז, אך בת אחי אהבה לא אף את בעלה, כי גם את היהדות. ביתה ושלחנה היו ערוכים לפי חקות ישראל וגם — שחוק המקרה ! — בעלה היה בגללה ליהודי שומר חק ודת הרבה יותר מאשר לפני בואו ועמה בכרית.

ונפלא מזה — המקרה השני : על שלשה דורות יקיה. זה כשלשים שנה לקח יהודי עני אשה קתולית לו לאשה בבית תפלתם. האיש מת עוד מעט וישאר אחריו בת, והאם נתנה לבתה חנוך קתולי לכל משפטיו וחקותיו וכאשר גדלה היתה לאשה לאיש נוצרי קתולי. האיש היה גבר, לא יצלה. ואשתו מתה בלדתה ותקח האם הזקנה את הבן הנולד אל ביתה ותגדלהו ועוד מעט וימת גם אבי הילד. האם הזקנה ראתה את כל הרעת הבאה על ביתה כגמול אלהים על אשר עזב בעלה

את דת אבותיו, ותשם אל לבה לגדל את בן בתה ליהודי. אני יודע את הנער : הוא קורא עברית היטב."

היום נטה לערב ואנשים אחדים יראי אלתיים נאספו אל אהת הלשכות אשר לבית הכנסת הנוזר, להתפלל תפלת העתם ולהבדיל בין קדש לחל כחק לישראל. בעת התפלה העלו נרות וכן תשמש חלק לכל העדה צלוחת מוד קטנים. וכאשר ברך החזן את ברכת הבשמים, מוללו איש איש את צדוד המור באצטעותו ויריחו את ריח הני-חות. והריח הטוב מלא את הבית ויזכר לאשר היו שם את הרי המור ואתי שדי הבשם אשר בארץ הקדם. הריח הנעים ההוא רחף סביבי גם ימים חמים אחרי כן ועד היום הזה יתעוררו הוחי ולבבי מדי זכרי אותו.